

***Årsmødet 2023** Blev afholdt på Lemvig Gymnasium og indledtes med et stort offentligt møde om en Limfjord i balance. Paneldeltagerne var Bent Yde Jørgensen, Chibalfilm, Prof. Stiig Markager, Århus universitet. Institut for Ecoscience-Marin biodiversitet. Jacob Kortegaard, Biolog og form. DN Vesthimmerland. Anna Worm, Afdelingsleder Miljø, Natur og Klima – Fjordland. Claus Borg direktør Lemvig kommune. Blå biomasse v. Christian Bogh, Kommunikationsdirektør Hedeselskabet. Jens Kofoed, formand for Virksund sejlklub, medlem af hovedbestyrelsen i Dansk Sejlunion. Et rigtigt godt besøgt møde med en livlig og konstruktiv diskussion imellem paneldeltagerne og tilhørerne.

Naturprisen 2023 blev tildelt Jørgen Kielsholm for hans store arbejde med at sikre mest mulig biodiversitet på Lemvig Gymnasiums arealer.

Årsmødet 2023 samlede en noget mindre flok. Her blev der aflagt årsberetning, diskussion og valg til bestyrelsen. Kirsten Rommelhoff Carstensen og Jørgen Hune Bruntse udtrådte af bestyrelsen. Genvalg var der til John Bjerregaard Clausen og Niels Ørum Kirk. Men resultatet var desværre, at der blev en vakant plads og vakante suppleatpladser! Bestyrelsen konstituerede sig senere med Kristian Tikjøb Olsen som formand, John Bjerregaard Clausen som næstformand, Johan Stubkjær Madsen som sekretær samt Niels Ørum Kirk og Ivan Møller Sørensen.

***Arbejdet i bestyrelsen.** Det har været et meget travlt arbejdsår. Vi har afholdt 11. bestyrelsesmøder og en del arbejdsgruppemøder. Vi har haft mange spændende og vigtige sager vi har skullet forholde os til, og kan glæde os over en god opbakning og arbejdsindsats fra ad hoc'ere.

Formand og næstformand har deltaget i to DN-repræsentantskabsmøder, hvor vi for at kunne få indflydelse har været nødsaget til at ansøge om dispensation, fordi vi ikke er en fuldtallig bestyrelse. Heldigvis fik vi dispensationen, så vi i Lemvig også kunne gøre vores indflydelse gældende.

Bestyrelsen har også aktivt deltaget i de 2 DN Vestjylland samrådsmøder, hvor der på tværs af DN-afdelinger arbejdes med nationale og regionale problemstillinger, kampagner og videndeling. Det var DN Lemvig der i år stod for at skulle afholde "Kystvandringen", hvor vi inviterede til en spændende gåtur i Kabbelfredningen med desværre få deltagere.

Der har ikke været nogle møder i Lemvig Kommunes Natur-og miljøråd i perioden, men i forbindelse med rådet, har der været et fokus på plejeplaner for Gjeller Odde.

Vi deltager i Klimamål 2030 civilstandsarbejdsgruppen under Klimatoriet.

Vi er med i Limfjordsgruppen, hvor der arbejdes meget intenst med at forbedre vandkvaliteten i Limfjorden. Vi var vært for et møde i december, hvor repræsentanter hele fjorden rundt, diskuterede problematikker og mulige løsninger for en sundere fjord.

Vi har afgivet en lang række hørings svar om større eller mindre sager.

Nogle ankesager har vi også. Fredningsnævnets afgørelse i Kabbelfredningen er afsluttet, men afventer at lodsejeren bringer forholdene i orden. En lidt trøls sag der med hensyn til opsatte dromedarer/skulpturer i fredningen kan synes bagatelagtig. Mere alvorligt er den ikke lovlig opførte dæmning i fredningen samt rydningen af et hvidtjørnekrat. Hele Kabbelfredningen lider under at kommunen efter overtagelse fra det gamle Ringkøbing amt ikke har udarbejdet egentlige handlingsplaner for hvordan fredningen skal forvaltes herunder plejen. Den overdrevskaraktter der var hensigten at bevare i Tannebækdalen er truet af kraftig tilgroning.

I 2024 har vi anket to sager. Den ene drejede sig om en byggetilladelse ud i det fredede område ved Lemvig sø. Den blev i første omgang vundet, men ved fornyet behandling blev der givet tilladelse. Den anden sag vi ankede vedr. kunstgræsbanen på LGF's baneanlæg og vandafledningen direkte til Ballevej. Men tabte. Den tredje sag drejer sig om et dødisshul på

golfbanen, som ønskes sløjfet, men hvor vi i DN ikke er tilfreds med den erstatningsnatur der tilbydes i stedet. Den sag er ikke afsluttet.

Formand og sekretær deltog i foråret i DNs formandskursus i Middelfart, og fik gode værktøjer med hjem til arbejdet i dagligdagen.

***Medlemstallet** medio oktober 2024 er 333 et fald på 8 medlemmer i forhold til sidste år, men et medlemstal vi er stolte af i forhold til Lemvig Kommunes indbyggertal.

***Kommunikation** Nyhedsbreve, Hjemmeside, Facebook og annoncering.

Der er udsendt 5 nyhedsbreve hvilket ikke er helt tilfredsstillende, idet der foregår så meget som kan have interesse. På hjemmesiden <https://lemvig.dn.dk> er vi i gang med en oprydning og en forenkling. På Facebook flager vi en del for vores arrangementer og vi har stor nytte af at dele vores opslag i gruppen "Det sker i Lemvig Kommune". Indrykning af annoncer i lokalavisen, sker i et godt samarbejde med frivilligcenter Lemvig. I det daglige er der for lidt tid til vores kommunikation, her kunne vi godt bruge en ad hoc'er eller flere.

***Ud på tur og arrangementer**

11. Jan. Fugle ekskursion til Thorsminde og Bøvling Fjord i samarbejde med DOF.

29. Jan. Nytårskur for aktive og ad hocere.

18. Mar. Møde for medlemmer og interesserede om DN Lemvigs arbejde.

24. Mar. Familieekskursion i Klosterheden i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse.

23. Maj. Cykeltur på Landsbycaminoen (Sydruten) i samarbejde med cyklistforbundet.

25. Maj Vandring i Å-Mølle fredningen.

29. Maj Vandring i Sødal fredningen.

9. Juni Kystvandringen, et arrangement i samarbejde med vores naboforeninger i DN.

15. Juni Ekskursion til Klosterheden med fokus på lav.

20. juni Geologi og naturgenopretning i samarbejde med cyklistforbundet

29. Juni Stop giftudledningerne til vores hav. Surfere for rent hav!

7. Aug. Vandring i Kabbelfredningen. (Aflyst)

11. Aug. VE-Energi tur i samarbejde med cyklistforbundet

12. Aug. Rundtur i biodiversiteten. På vandretur med Naturprisvinderen Jørgen Kielsholm.

22. Aug. Fugle ekskursion til Vesperne og Harboøre Tange i samarbejde med DOF.

28. Aug. 30 fjerde 30 dage. Stafetten kom til Thorsminde.

12. Sep. Cykeltur i sydvest i samarbejde med cyklistforbundet.

15. Okt. Indvielse af sti Vesperne rundt.

27. Okt. Oplæg om hede og skov pleje med efterfølgende vandretur i Klosterheden.

27. Okt. Årsmøde

Det er rigtig mange ekskursioner, og det har da også vist sig, at nogle af disse ikke helt har haft det store fremmøde i forhold til indsatsen.

***DN affaldsindsamlingen 2024 uge 15 april måned**

For 18. gang afholdt DN i fællesskab med Lemvig Kommune, Landboforeningen Fjordland, Mediehuset Lemvig, Lemvig-Thyborøn Handel og turisme og ikke mindst 15 sogne-, beboer- og borgerforeninger, 1 grundejerforening, 17 børne- og skoleinstitutioner i Lemvig Kommune samt Lemvig Roklub. Ca. 1100 deltagere.

***De 3 fredede områder.**

Ved hjælp vores ad hoc-personer blev der i juni måned lavet stivedligehold i Sødalen og i Tannebækdalen. Med denne indsats lever DN op til vores forpligtigelser i forhold til fredningerne, men som tidligere nævnt, så mangler vi plejeplaner for de tre fredningerne fra Kommunens side.

***Samarbejde med Skovgaard Energy om at skabe maksimal natur i solcelleparker.**

Vi var ikke direkte begejstret da planerne om en solcellepark i det spændende dødislandskab ved Ramme blev forelagt, og senere godkendt af Kommunalbestyrelsen. Efterfølgende valgte vi at indgå i et konstruktivt samarbejde med Skovgaard Energy om at få mest mulig biodiver-

sitet ud af arealerne. Vandhullerne i området er blevet oprenset for generationsaffald. Til gavn for vandmiljø og grundvand er det slut med gødskning og anvendelse af pesticider. I stedet for trådhegn, der skulle forhindre uvedkommendes adgang til området, skærmes anlægget af træ- rækkede læhegn med hjemmehørende buske og træer. På sigt giver dette mindre indkig til anlægget, samtidig med at det giver dyr lettere adgang til området eller til deres passage. På arealerne er det nu slut med golde monokulturmarker og i stedet en mulighed ad åre at få en mere naturlig og varieret plantevækst. Tak til vores ad hocere der har indsamlet frø i naturen, som i den kommende tid skal udsås på egnede områder i solcelleparken, for at hjælpe de naturligt hjemmehørende planter godt på vej. I den nordlige ende af anlægget er der ved at blive etableret et besøgssted med infotavler, med et fokus på arbejdet med at fremme biodiversiteten i området.

Nu har vi i et par år været med på sidelinjen og kan allerede nu konstatere, at der er lidt mere insekt, fugle og dyreliv i området, end der var før.

For at få større viden om biodiversitet i solcelleparker har vi fået Skovgaard Energy med på at udføre en baseline undersøgelse på deres arealer i Nees Hede. Her har Mols Consulting i år registreret dyre og planteliv på de eksisterende marker, som siden skal rumme solceller. Det giver et mere tydeligt grundlag for på sigt at kunne følge udviklingen, når man efterfølgende følger op med nye registreringer.

***Vedvarende energi VE.**

Året har budt på mange møder og aktiviteter omkring VE-anlæg. Lemvig kommune indkaldte til borgermøder om muligheden for at etablere 15 forskellige nye VE -anlæg. Efter vores nærlæsning af alle ansøgninger, havde vi mange betænkeligheder i forhold til, hvordan det ville påvirke borgere, det landskabelige og hensynet til naturen. Det er ingen hemmelighed at DN ønsker mere grøn og vedvarende energi -men det skal gøres på en klog måde og tilgodese mennesker og natur. Af samme grund inviterede vi os selv på kaffe i kommunens tekniske forvaltning, hos udbyderne og i borger- og sogneforeningerne for at vores synspunkter også kom på dagsordenen. Vi fik faktisk en del af udbyderne til at tage mange af vores ønsker til biodiversitet med i deres ansøgninger, men langt mindre heldigt gik det for udbyderne med borgerinddragelsen, og uden den var DN Lemvig også ude. I skrivende stund er der kun et af projekterne der har fået den politiske godkendelse, et andet er skudt til hjørne.

6. dec. tog vi med til Christiansborg da de tre kommuner, Lemvig, Struer og Holstebro arrangerede konferencen "Klog energi". I den forbindelse uddelte vi vores arbejdsrapport med vores ønsker til fremme af biodiversiteten i solcelleparker. Det papir er faktisk blevet til inspiration og politik for andre DN afdelinger og Dansk Ornitologisk Forening.

11 juni deltog vi i VE-rejseholdets konference i Middelfart, hvor en del VE-udbydere var meget interesseret i at høre om DNs krav til biodiversitet og vandmiljø.

***Thor Havvindmøllepark**

Fra hovedforeningen fik vi til opgave at udarbejde hørings svar til RWEs miljøkonsekvensrapport om etablering af 72 store vindmøller med en forventelig årlig produktion på 1000 MW. Møllerne kommer til at ligge 22 km ud for Nissum fjord. Når det nu skulle være, fandt vi placeringen fornuftig, men vi rejste dog følgende bekymringer og ønsker i hørings svaret. 1) Vi ville gerne have undersøgelser af møllernes påvirkning på rastende og trækkende fugle i området, ikke mindst i lyset af, at der allerede nu projekteres flere store havvindmølleparker i Nordsøen. 2) Ved et af borgermøderne i Thorsminde gjorde fiskerne os opmærksom på, at de stort set ikke fanger fisk i vindmølleparken ved Horns Rev. En iagttagelse de havde en mistanke om kunne skyldes elektromagnetiske felter omkring de mange kabler på havbunden. Det var en oplysning der var ganske ny for os, og derfor har vi i hørings svaret bedt om undersøgelser herfor.

***Natura 2000 handleplaner**

I vores område er vi begunstiget af 3 Natura 2000 beskyttelses områder. Det drejer sig om N65 Nissum Fjord, N224 Flyder Å og Klosterhede og endelig N28 Agger Tange. Det er store arealer, der er lagt ud til naturbeskyttelse med en forpligtigelse om, at der ikke må ske forringelser. I år skulle disse revideres for en ny periode. Vi har afgivet hørings svar til alle tre, men

må sige, at planerne er meget luftige, og det er svært at se de forpligtigende tiltag til forbedringer. Faktisk er der sket mange forringelser fx om vandkvalitet i den forrige periode.

***Gjellerodde**

Vi har i DN Lemvig i adskillige år forsøgt at få sat en plejeplan på dagsordenen for Gjellerodde. Lemvig kommune er ejer, og stedet er ikke fredet, men omfattet af Natura 2000 reglerne samt Miljøbeskyttelsens §3 for bl.a. vandfladerne og diverse plantesamfund. I den forbindelse har kommunen endelig taget initiativ og nedsat forskellige arbejdsgrupper der skulle forholde sig til forvaltningen af området. I DN valgte vi at lade os repræsentere i samtlige nedsatte grupper, som bl.a. bestod af borgere fra Lemvig, sommerhusejere, jægere, ornitologer, fritidsfiskere, og jordejere. DNS agenda i arbejdsgrupperne var at få et ophør med den unødvendige motortrafik uden for vejen til nordstranden. Stoppe ræs med firehjulstrækkere og knallerter og cross. Forhindre autocamperes overnatning. Stop for løsgående hunde. Pleje af hede og strandeng og fjernelse af de mange selvsåede Sitkagraner og gyvelen. Hvis skoven skal beholdes, ønsker vi sitkagranerne erstattet af naturligt hjemmehørende træer, som skal være saltvandtolerante. Vi ønsker stop for hundetræning i området, og adgangsforbud i området ved Follup Odde i fuglenes yngleperiode.

***Den grønne trepart**

I juni 2024 indgik regeringen, DN, Landbrug & Fødevarer og en række andre organisationer "Aftalen om et Grønt Danmark".

Hovedelementer i aftalen

At mindst 400.000 hektar landbrugsjord, hvilket er 15 procent af det nuværende areal, ikke længere skal dyrkes intensivt, men i stedet blive til skov, vådområder og natur.

Meget mere skov. 250.000 hektar ny skov, heraf 100.000 hektar ny urørt skov. Det er mere end en fordobling af det nuværende areal.

Et mål om 20 procent beskyttet natur i 2030 og fem nye naturnationalparker.

Verdens første klimaafgift på landbruget, som man ved genbesøg kan skrue op for.

En plan for hvordan kvælstofudledning skal reduceres, så vi kan komme iltsvindet til livs.

Efterfølgende ser vi i øjeblikket, hvordan regeringen forsøger at ændre på præmisserne ved at sigte på den laveste CO2 afgift for landbruget og at de sigter på en løsning med en højere mængde kvælstofudledning.

***Stop giftudledningen til Havet**

På initiativ fra en række surfere på Vestkysten bakkede vi i DN- Lemvig op om deres manifestation for et renere havmiljø. Årsagen til deres protest var Miljøstyrelsens lempelige håndtering af spildevandsudledninger til havet fra virksomheder som IWS ved Skælskør, Koppers ved Nyborg og FMC Lemvig. Et fantastisk flot og spektakulært arrangement. Skønt at se publikum protestere på stranden, samtidig med surferne surfede i Thyborøn kanal.

***30 fjerne 30 dage**

Var en kampagne som DN satte i søen i sommermånederne. Vores indre fjorde er døende på grund af alt for rigelige tilførte næringsstoffer – der er ingen vej tilbage – der må handles. Derfor sendtes en stafet afsted fra den ene fjord til den anden, for til sidst at havne på miljøministerens bord – med appel til genoplivning. Sammen med DN Holstebro stod vi for arrangementet i Nissum fjord. I Naturparkcentret i Thorsminde havde vi fire spændende oplæg ved: Formanden for Natur, Miljø og Klimaudvalget i Holstebro Kommune Karsten Filsø der gav et oplæg om de politiske aspekter og fremtidens muligheder, der bliver en mulighed med den nye grønne trepart. Fisker Kurt Madsen berettede om et langt livs erfaringer med fiskeri i Nissum fjord, og de alvorlige tilstandsændringer, der er sket især i de sidste årtier. Forsker ved DTU Søren Berg fortalte om det store forskningsprojekt, som han og en lang række lokale fiskere i fjorden har udført i en årrække. Delresultatet af dette kæmpe store arbejde viser, at fjordens tilstand i den grad er på vej i den helt forkerte retning. Endelig var der oplæg ved Rebecca Nordbo som fortalte om Naturparkens fokus på fjordens natur og fritidsliv.

Efterfølgende blev stafetten sendt videre via robådstur til Ringkøbing Fjord. Men inden mente surfer Nikolai Heath Sørensen, at den lige måtte en tur i Vesterhavet også, for at markere at vi ikke vil have gift ledt ud i vores havmiljø. Han tog en god svømmetur med stafetten ud i ha-

vet, hvorefter den i fin stil blev bragt ind på stranden fra bølgen blå og videre til DN Ringkøbing.

***Klimamål 2030-civilsamfund – Borgergruppen.**

***Samarbejdspartnere og initiativer.**

Initiativkredsen bag gruppen og pt. aktiv deltager:

Danmarks Naturfredningsforening, Frivilligcenter Lemvig, Lemvig Gymnasium, Kræftens Bekæmpelse – lokalafdelingen, SF Lemvig, Ung Lemvig, HF Nørre Nissum samt en række individuelle personer, der repræsenterer fælles havebrug, et kvæglandbrug i omstilling m.fl.

Klimatoriet er tovholder på initiativerne og stiller lokaler til rådighed.

Konkrete initiativer: Oprettelse af en repaircafe på biblioteket. Ca. 50 deltagere i et klimaarangement i Rammehallen med fokus på Grønne Nabofællesskaber, cirkeløkonomi og fra bord til jord med fokus på vores affaldssortering. Præsentation af Oskar og Oliver´s Climaider på Klimatoriet for at lære os om vores klimaaftryk og hvad nytter det at ændre adfærd. Vores nye projekt er at skabe en række småvideofilm, der viser positive klimaprojekter i Lemvig Kommune.

***Medlemsinddragelse – lokale projekter, hvor aktive medlemmer (ad hocere) kan yde en indsats.**

Natur/flora tjek – en kvalitets bedømmelse af naturtype.

Fredningstjek. Der er udarbejdet en bedømmelsesliste af sekretariatet.

Stirenovering i de tre DN-fredninger i Lemvig Kommune.

Hjælpe med tilsyn af naturplejende græssende dyr.

Det lokale klimaarbejde i "Klimamål 2030 -civilsamfund".

Hjælp ved vores "Ud på tur-program" og tilrettelæggelse og turafvikling.

IT hjælp, Facebook, hjemmeside, foto.